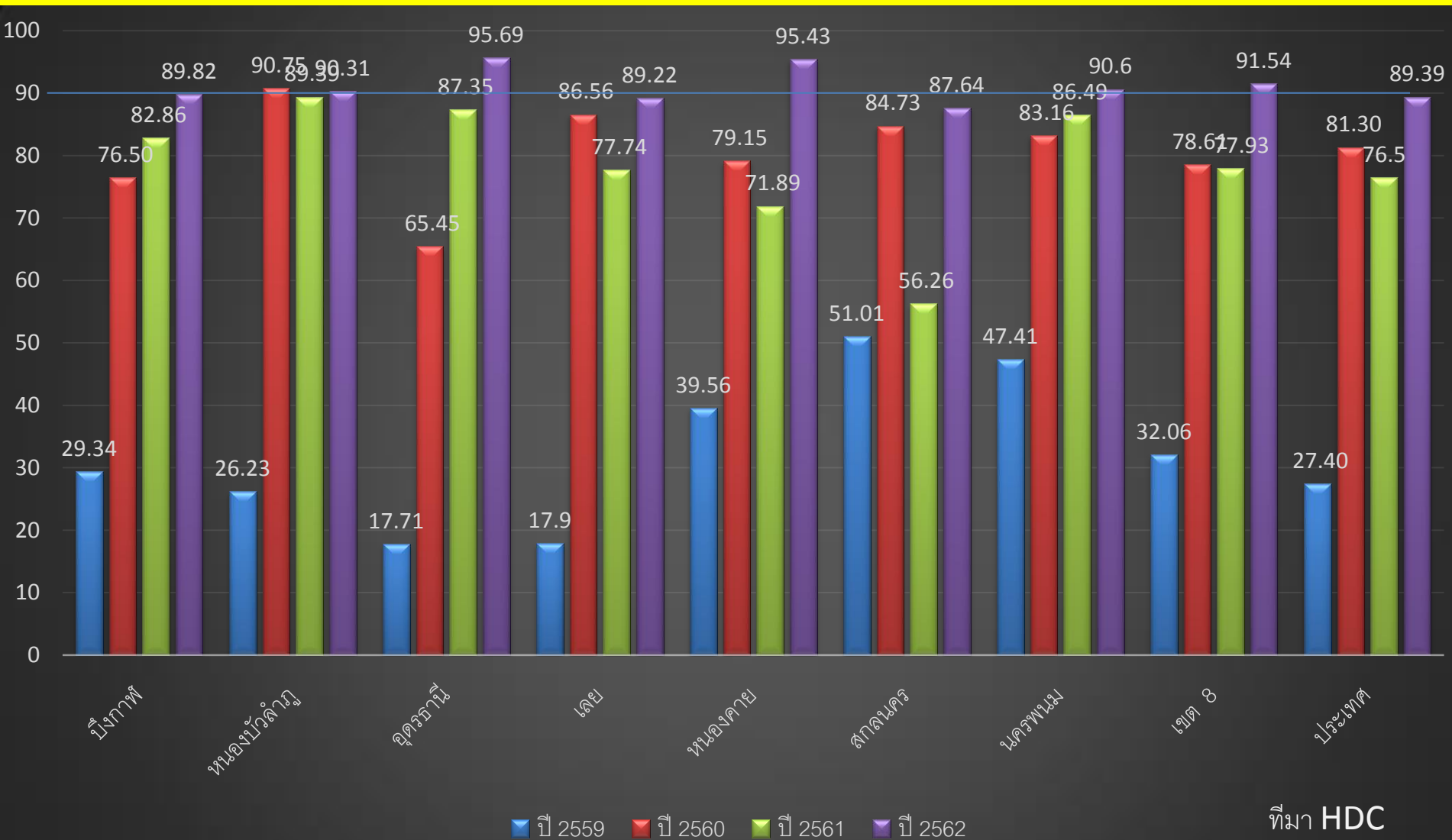

สถานการณ์เด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 8

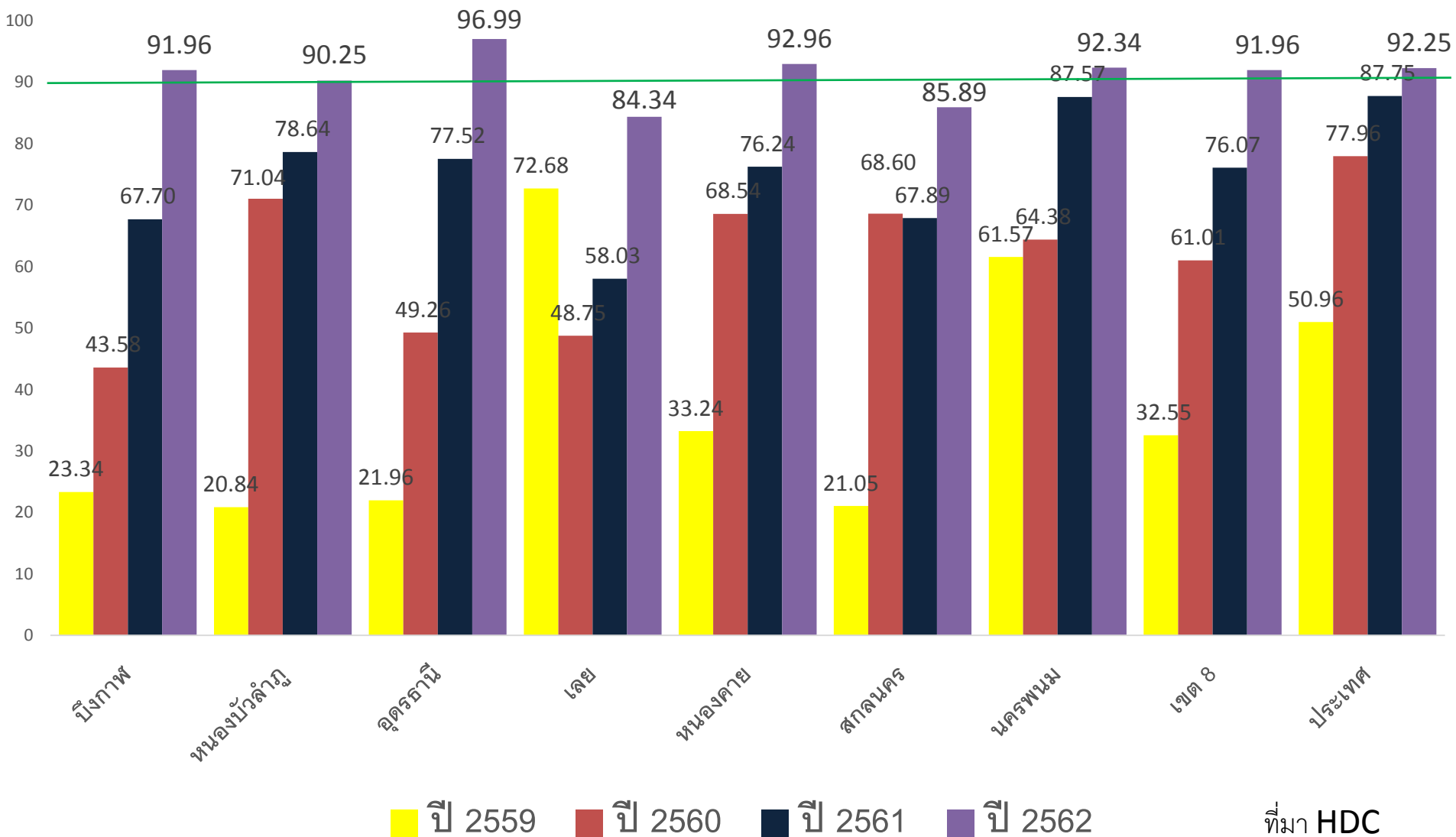
แผนภูมิที่ 1 แสดงร้อยละความครอบคลุมการคัดกรองพัฒนาการ เด็กปฐมวัย ปีงบประมาณ 2559-2562 (เกณฑ์ $\geq 90\%$)

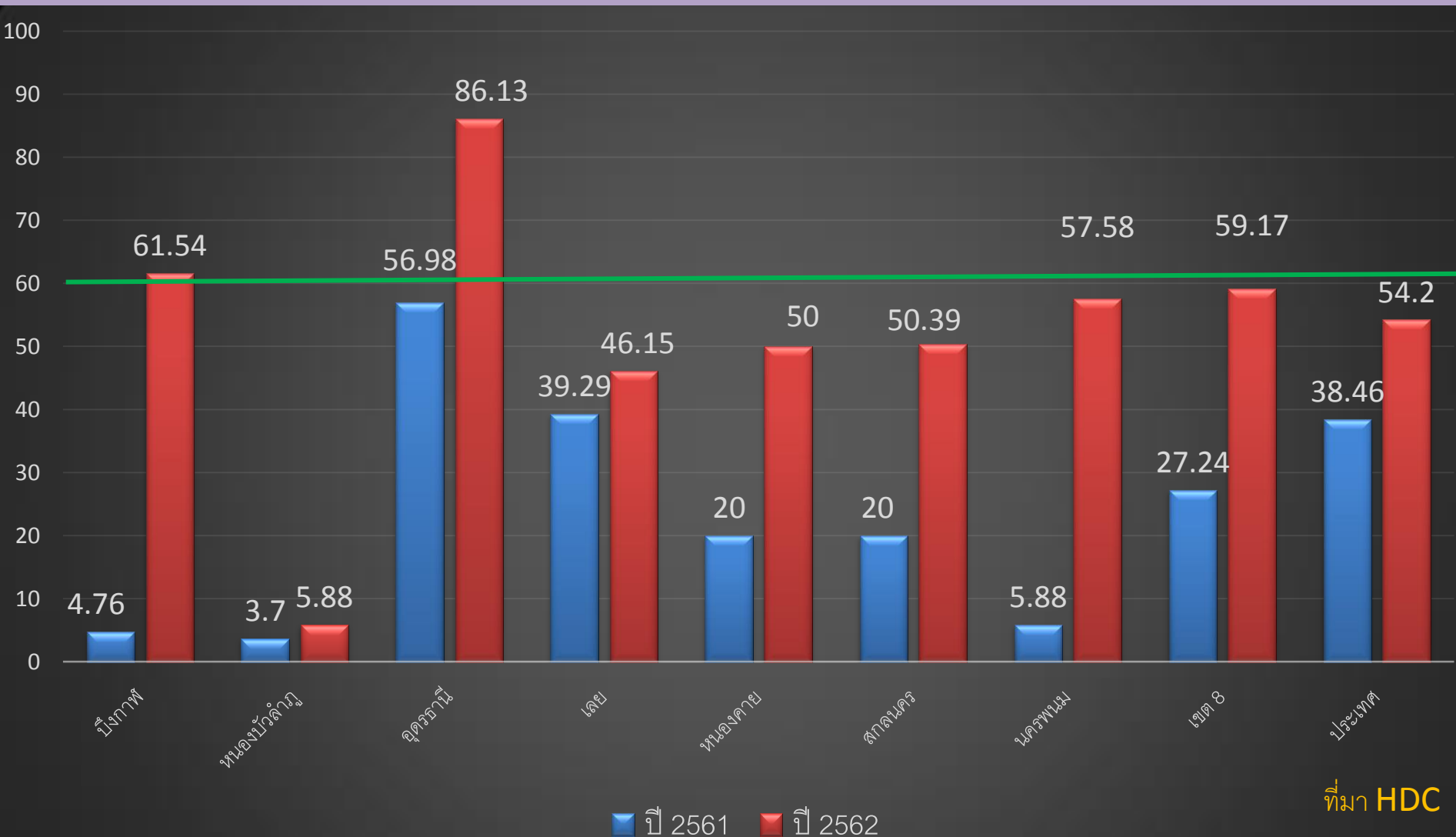
แผนภูมิที่ 2 แสดงร้อยละเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ปีงบประมาณ 2559 -2562(เกณฑ์ $\geq 20\%$)

แผนภูมิที่ 3 แสดงร้อยละเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ได้รับการติดตามประเมินซ้ำ ปีงบประมาณ 2559-2562(เกณฑ์≥90%)

แผนภูมิที่ 4 แสดงร้อยละเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการล่าช้าได้รับกากระตุ้น
พัฒนาการด้วย TEDA4I ปีงบประมาณ 2561 -2562 (เกณฑ์ $\geq 60\%$)

หน่วยงานหลัก: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร

หน่วยงานร่วม:

แผนงาน พัฒนาระบบบริการสุขภาพสาขาพัฒนาการเด็ก

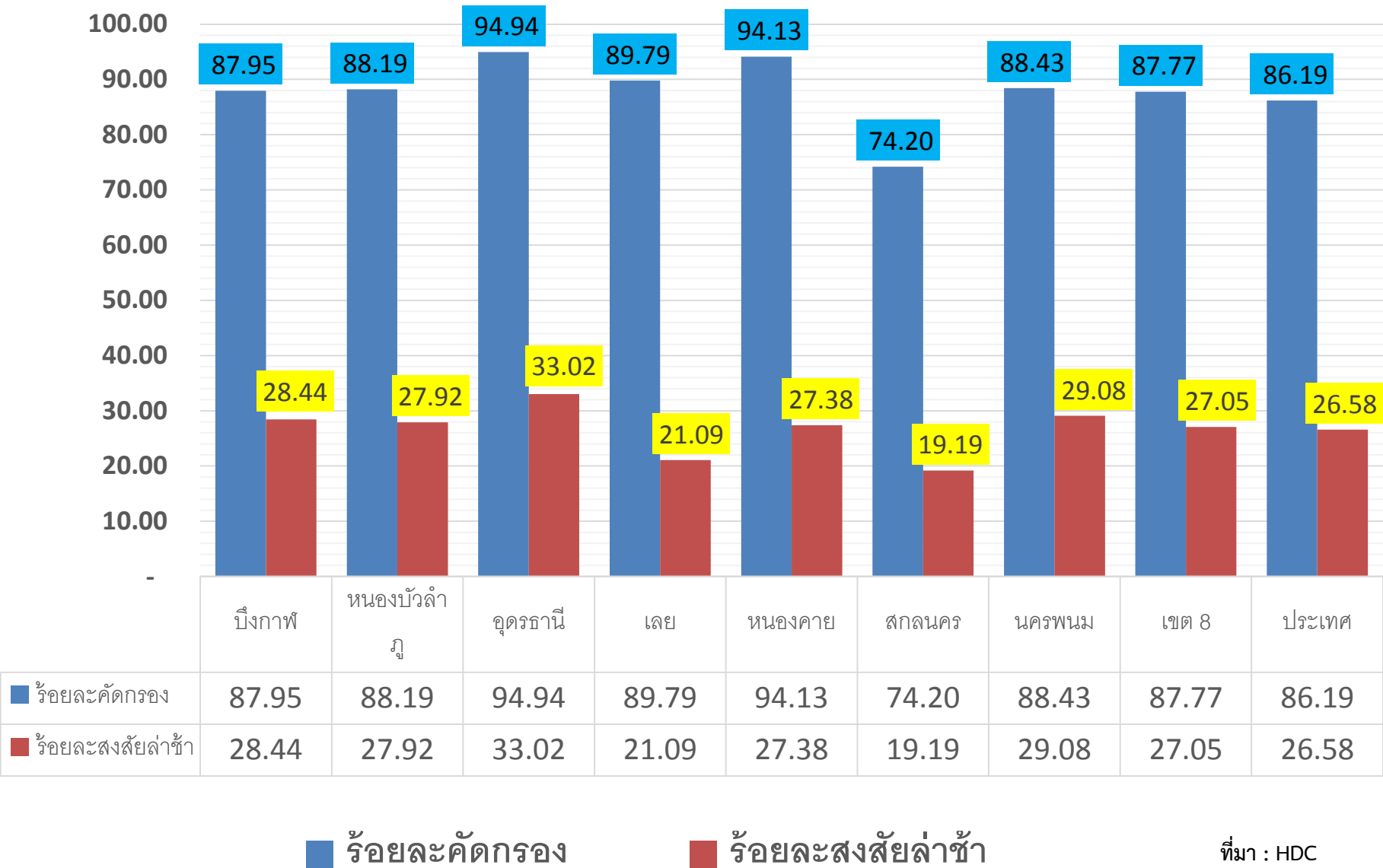
ตัวชี้วัด เป้าหมาย/	1. เด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 85			
สถานการณ์/ ข้อมูลพื้นฐาน	เขตสุขภาพที่ 8 พบว่าผลการตรวจคัดกรองพัฒนาการ ในเด็กกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 91.54 (เกณฑ์ $\geq 90\%$) ค้นหาเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้ ร้อยละ 25.20 (เกณฑ์ $\geq 20\%$) และเด็กกลุ่มนี้ได้รับการติดตามตรวจคัดกรองพัฒนาการซ้ำ ภายใน 30 วัน คิดเป็นร้อยละ 91.51 (เกณฑ์ $\geq 90\%$) พบเด็กที่ยังมีพัฒนาการล่าช้า ร้อยละ 0.88 ส่วนเด็กที่พัฒนาการสมวัยตั้งแต่ครั้งแรกที่ตรวจคัดกรองและเด็กกลับมาสมวัยหลังได้รับการกระตุ้น คิดเป็นร้อยละ 97.57 และเด็กพัฒนาการล่าช้าได้รับการแก้ไขพัฒนาการ ร้อยละ 59.17 (เกณฑ์ $\geq 60\%$) ส่วนข้อมูลภาวะโภชนาการ พบว่าเด็ก 0-5 ปี ของเขตสุขภาพที่ 8 มีรูปร่างสูงดี สมส่วน อยู่ที่ร้อยละ 57.35 (เกณฑ์ปี 62 $\geq 57\%$)			
ยุทธศาสตร์/ มาตรการ	พัฒนาการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย	พัฒนาสมรรถนะบุคลากร	พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริการ	พัฒนาระบบข้อมูล
กิจกรรมหลัก	1. ส่งเสริมโภชนาการ การดื่มนมแม่ และการเข้าถึงสารอาหารในรูปยา 2. เสริมสร้างสมรรถนะและสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายตลอดจน พ่อแม่ ผู้ปกครองในการเฝ้าระวังส่งเสริมโภชนาการและพัฒนาการด้วยเครื่องมือ DSPM 3. ส่งเสริมการสร้างความปลอดภัยในครอบครัว การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และพฤติกรรมกรเลี้ยงลูกตามกระบวนการกินก่อนเล่นเล่นนอน 4. ป้องกันภาวะเครียดหลังคลอด 5. ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย ในชุมชน ศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียน มีกิจกรรมทางกายการออกกำลังกายอย่างเหมาะสมและเพียงพอ 6. ร่วมกับภาคีเครือข่ายในพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ศูนย์ส่งเสริมเด็กวัยเตาะแตะ ชี้นอนุบาล สถานรับเลี้ยงเด็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยบริการปฐมภูมิในการตรวจคัดกรองพัฒนาการได้ทุกคน และการเชื่อมโยงการดำเนินงานการรายงานกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ 2. เสริมสร้างสมรรถผู้ปฏิบัติงานในคลินิก ANC ,WCC และโรงเรียนพ่อแม่ ในการสื่อสารสร้างความตระหนักรู้ ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการ ดูแลเด็กปฐมวัยทุกมิติ 3. ผลักดันให้มีพยาบาลจิตเวชเด็กและวัยรุ่น รวมถึงนักโภชนาการ ในการ ดูแลเด็กปฐมวัย 4.จัดการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นวัตกรรม การเฝ้าระวัง ส่งเสริม กระตุ้นติดตามแก้ไขพัฒนาการเด็กปฐมวัย	1. พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริการ WCC 2. จัดมุมโรงเรียนพ่อแม่ เล่านิทาน ส่งเสริมพัฒนาการตามรอยพระยุคลบาท 3. ห้องหรือสถานที่ตรวจคัดกรองพัฒนาการ ที่มีได้มาตรฐาน 4. มีอุปกรณ์ ชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูง มาตรฐาน มีการสอบเทียบเป็นประจำ และดำเนินการชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูงทุกไตรมาส 5. โรงพยาบาลทุกแห่งมีนักจิตวิทยาหรือพยาบาลจิตเวชเด็ก ทำหน้าที่รับ Refer เด็กสงสัยล่าช้า เพื่อกระตุ้นและแก้ไขพัฒนาการเด็กและ Coaching บุคลากรในพื้นที่	1.พัฒนาระบบการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลก่อนนำเข้า HDC 2.พัฒนารูปแบบการนำเข้าข้อมูลตามแบบประเมินการดำเนินงานมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต 3.การพัฒนาระบบการคืนข้อมูลการตรวจคัดกรองกระตุ้นแก้ไขพัฒนาการกับโรงพยาบาลนอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ระดับความสำเร็จ	ไตรมาส 1 1.มีการถ่ายทอดหรือขับเคลื่อนนโยบาย แผนงาน รูปแบบ เช่น มหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต 2.มีแผนงาน งบประมาณ โครงการที่ชัดเจน 3.มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานทุกระดับ 4.มีฐานข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ทบทวนวิเคราะห์สถานการณ์ตามภารกิจของหน่วยงานให้สอดคล้องกับพัฒนาการ 5.มีการสื่อสารสาธารณะ หรือรณรงค์ เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ส่งเสริม และคัดกรอง พัฒนาการเด็กปฐมวัย	ไตรมาส 1(ต่อ) – ไตรมาส 3 1.เด็กอายุ 9 18 30 42 และ 60 เดือน) ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการตามเกณฑ์ทุกราย 2.ค้นหาเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้า >ร้อยละ 25 3.เด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้า ได้รับการติดตามตรวจประเมินซ้ำ > ร้อยละ 92 4.เด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้าส่งต่อทันที และพัฒนาการล่าช้าหลังการกระตุ้นครบ 30 วัน ได้รับการส่งต่อทุกราย เพื่อแก้ไขพัฒนาการด้วย TEDA4I 5.เด็กที่ได้รับการส่งต่อ ตามข้อ 4 ได้รับการแก้ไขพัฒนาการ ด้วย TEDA4I ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 6.ดำเนินการชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูง เด็กปฐมวัยทุกราย เดือนแรกของไตรมาส โดยมีเป้าหมายสูงดีสมส่วน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 57 -59 ตามลำดับ	ไตรมาส 4 1.เด็กอายุ 9 18 30 42 และ 60 เดือน) ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการตามเกณฑ์ทุกราย 2.ค้นหาเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้า >ร้อยละ 25 3.เด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้า ได้รับการติดตามตรวจประเมินซ้ำ > ร้อยละ 92 4.เด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้าส่งต่อทันที และพัฒนาการล่าช้าหลังการกระตุ้นครบ 30 วัน ได้รับการส่งต่อทุกราย เพื่อแก้ไขพัฒนาการด้วย TEDA4I ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 5.โรงพยาบาลทุกแห่งมีพยาบาลจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ทำหน้าที่แก้ไขพัฒนาการเด็กปฐมวัยในพื้นที่ 6.ดำเนินการชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูง เด็กปฐมวัยทุกราย เดือนแรกของไตรมาส โดยมีเป้าหมายสูงดีสมส่วน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 7.จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Best Practice	

**ผลการดำเนินงานพัฒนาการเด็ก
ปีงบประมาณ 2563
(ตุลาคม 2562 – มิถุนายน 2563)**

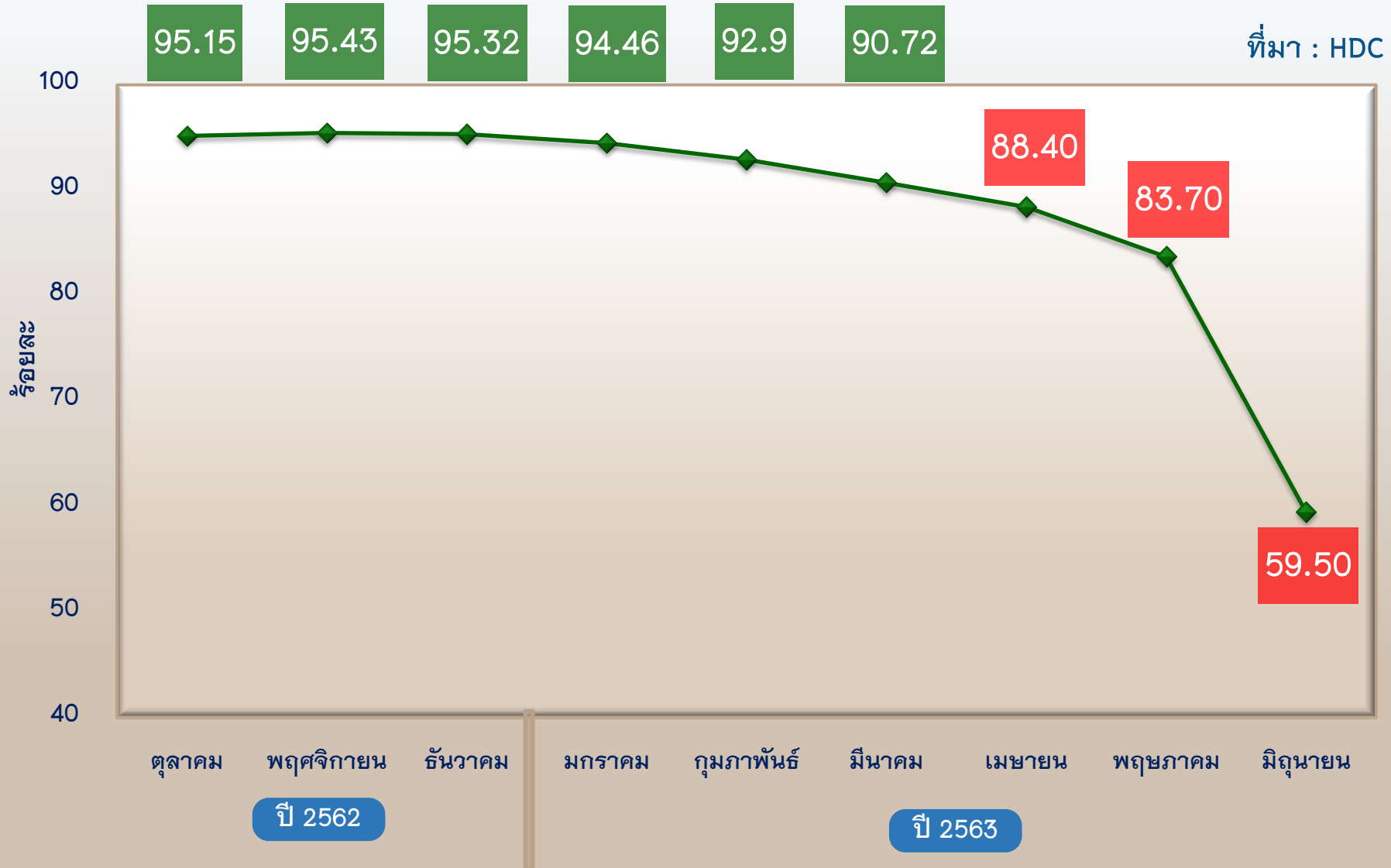
"ตามได้ครบ จบด้วยTEDA กระตุ้นภาษา พัฒนากล้ามเนื้อ"

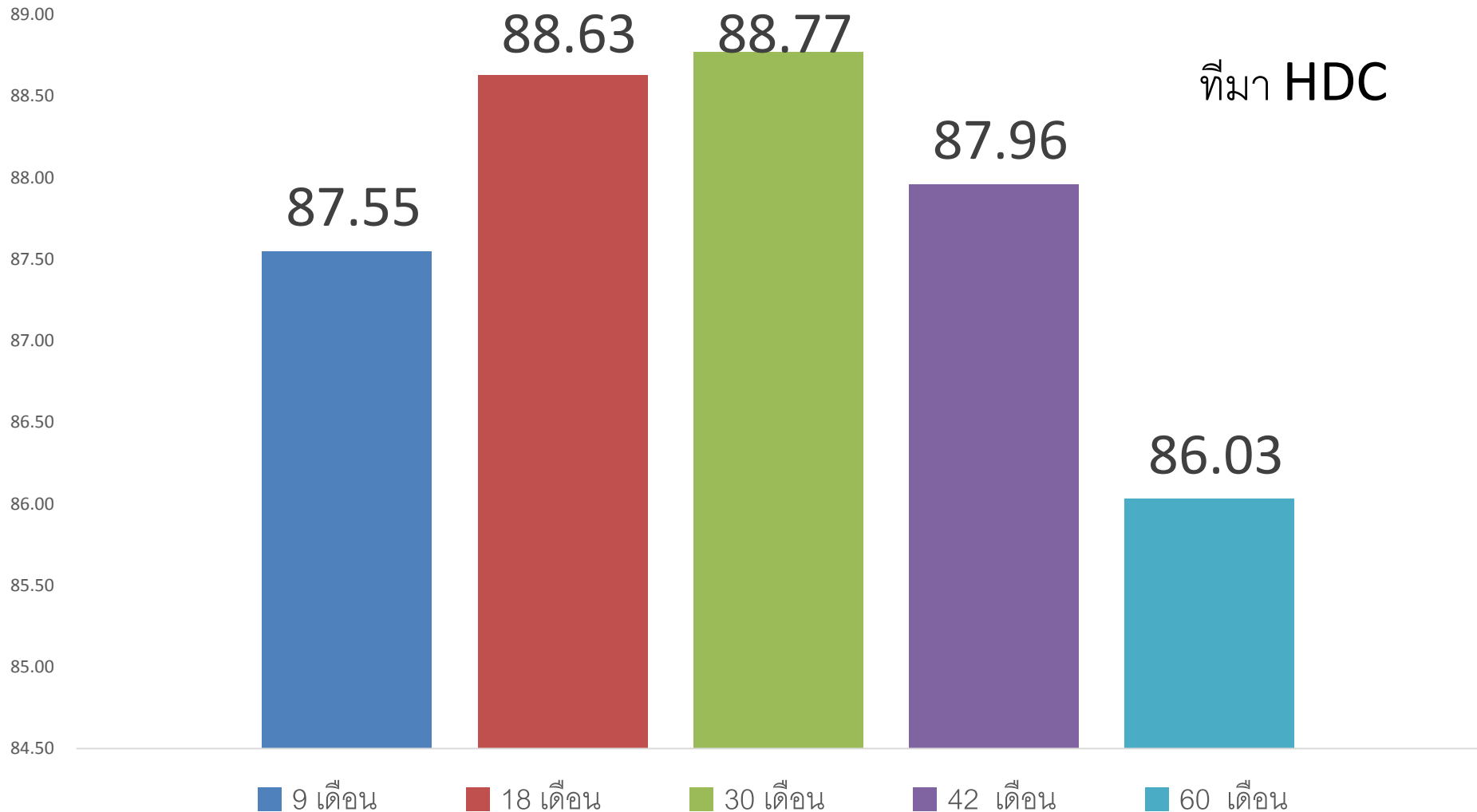
แผนภูมิที่ 5 ร้อยละความครอบคลุมการคัดกรองเด็กกลุ่มอายุ 9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน และพบมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า แยกรายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2563

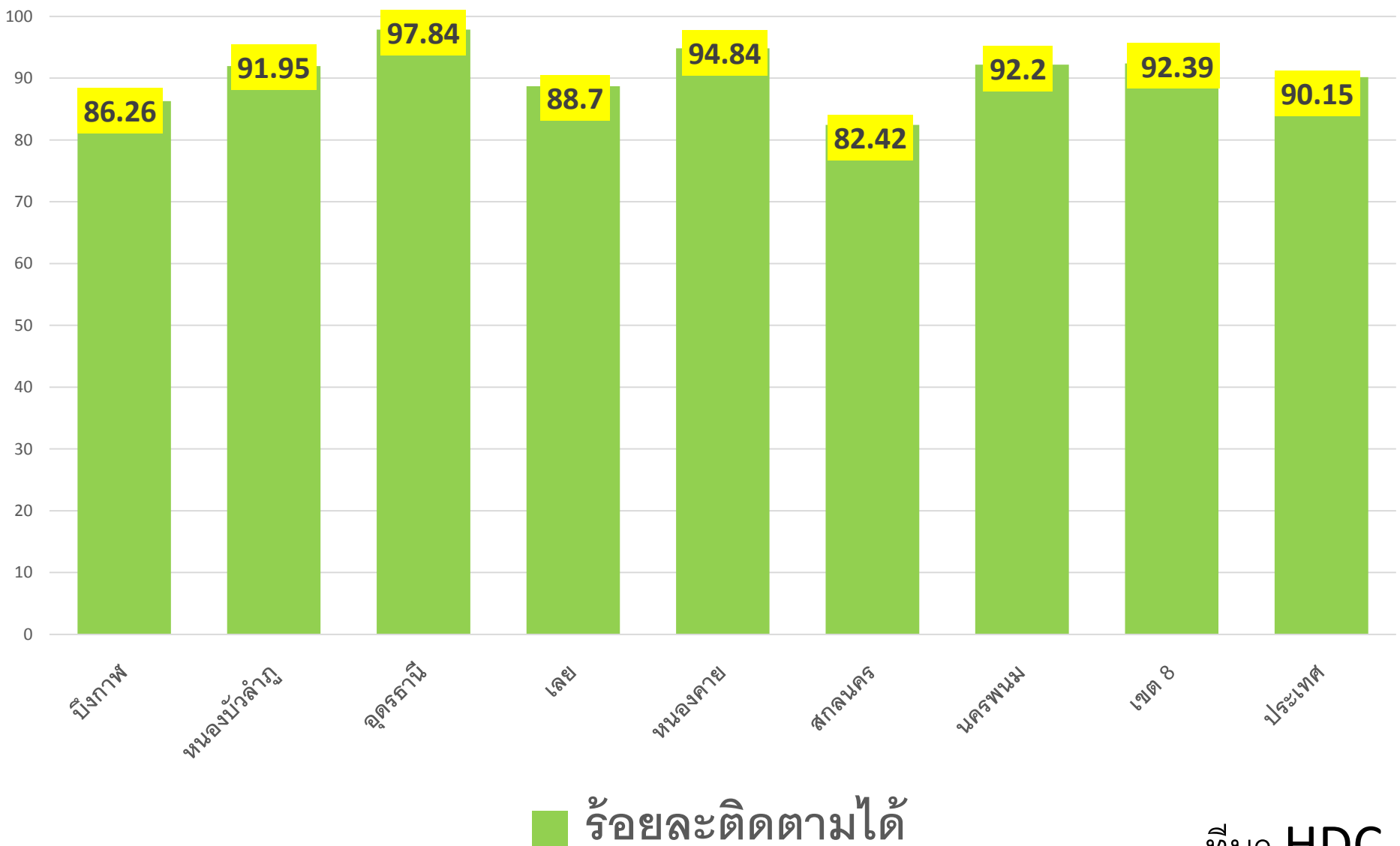
แผนภูมิที่ 6 แสดงอัตราความครอบคลุมการตรวจคัดกรองพัฒนาการ จำแนกรายเดือน ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62-มิถุนายน 63)

แผนภูมิที่ 7 แสดงร้อยละของการเข้าถึงบริการตามกลุ่มอายุ ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62 – มิถุนายน 63)

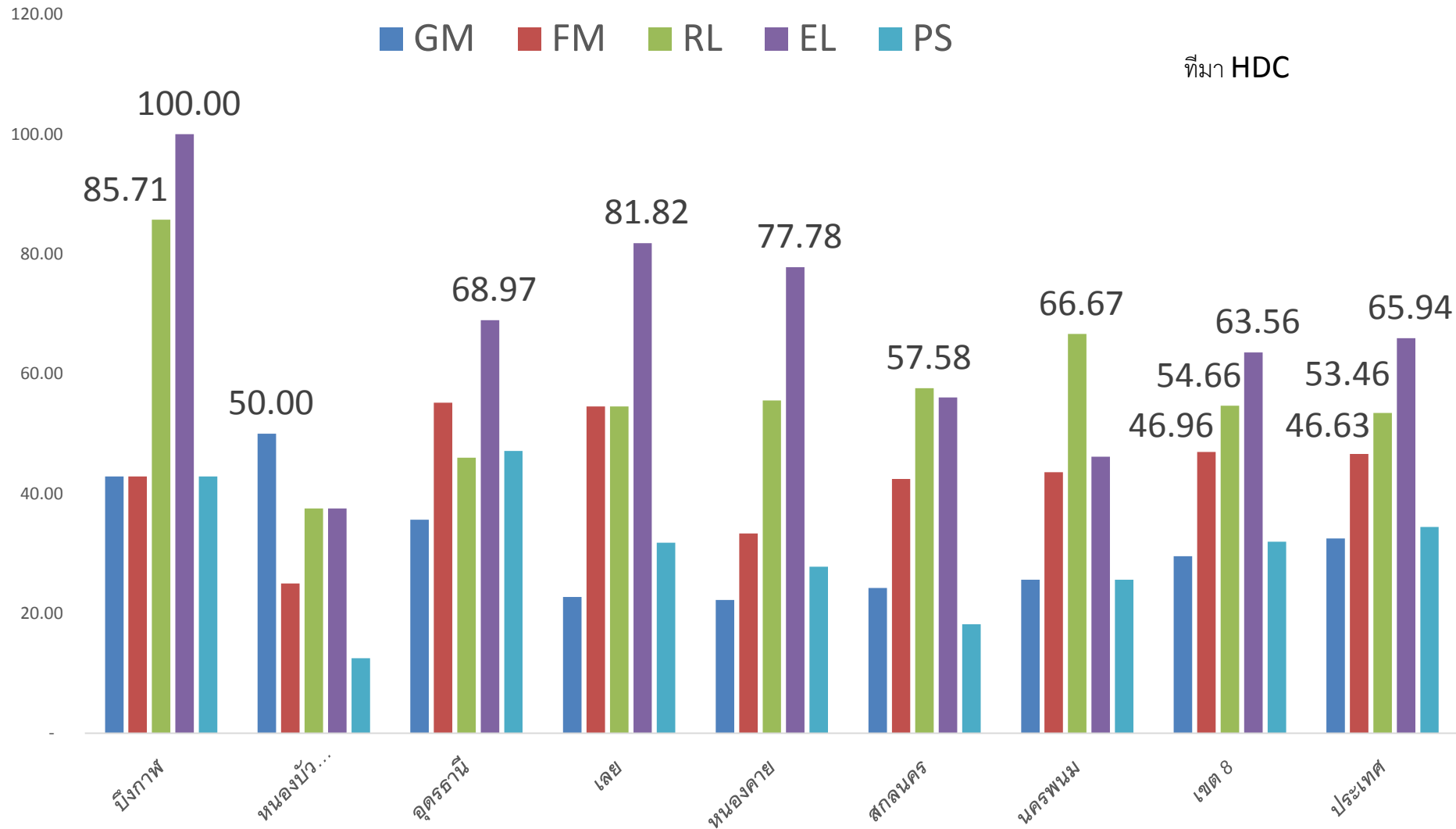

แผนภูมิที่ 8 แสดงร้อยละเด็กที่พบพัฒนาการสงสัยล่าช้าต้องได้รับการกระตุ้นแก้ไข
และติดตามประเมินซ้ำภายใน 30 วัน แยกรายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2563

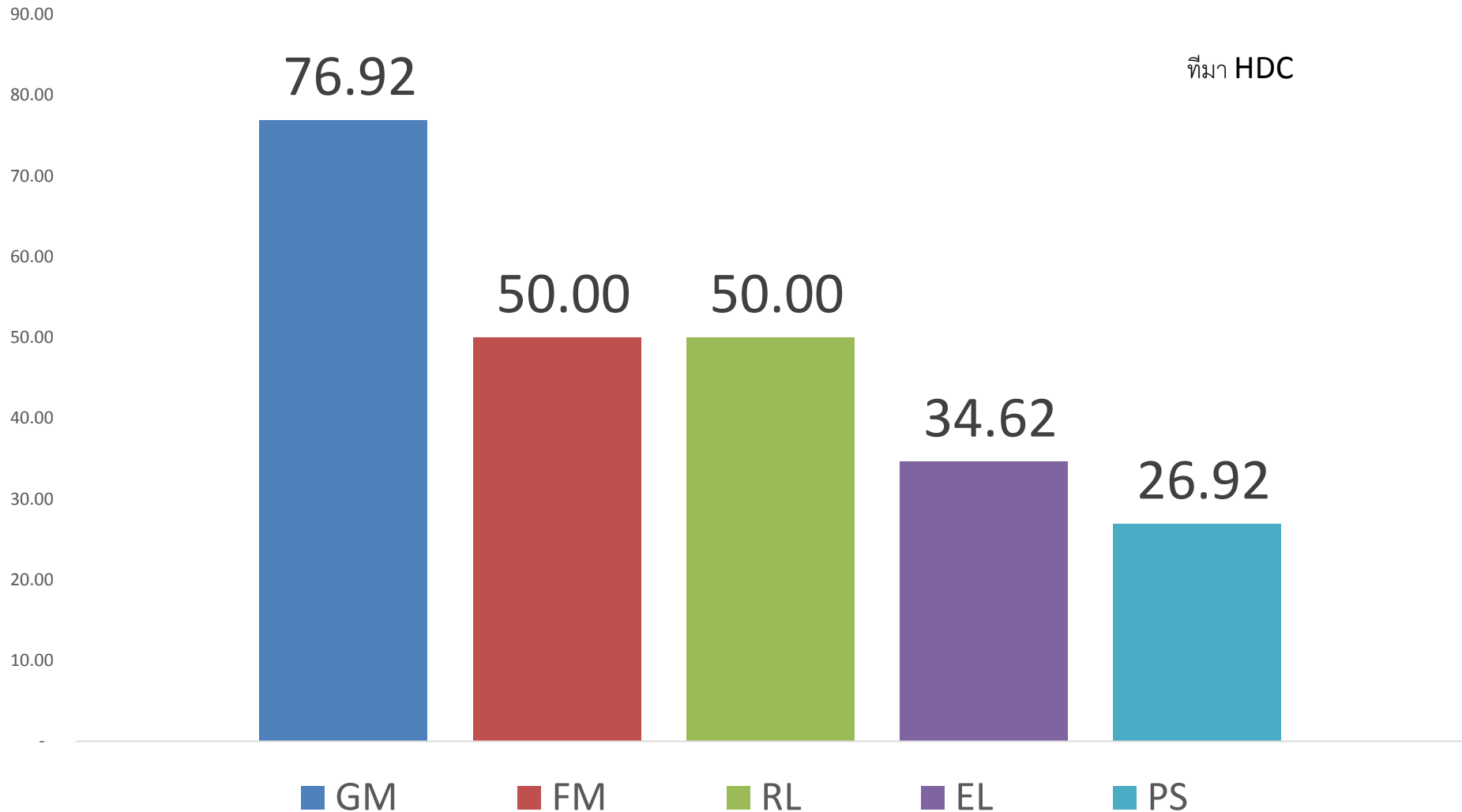

ที่มา HDC

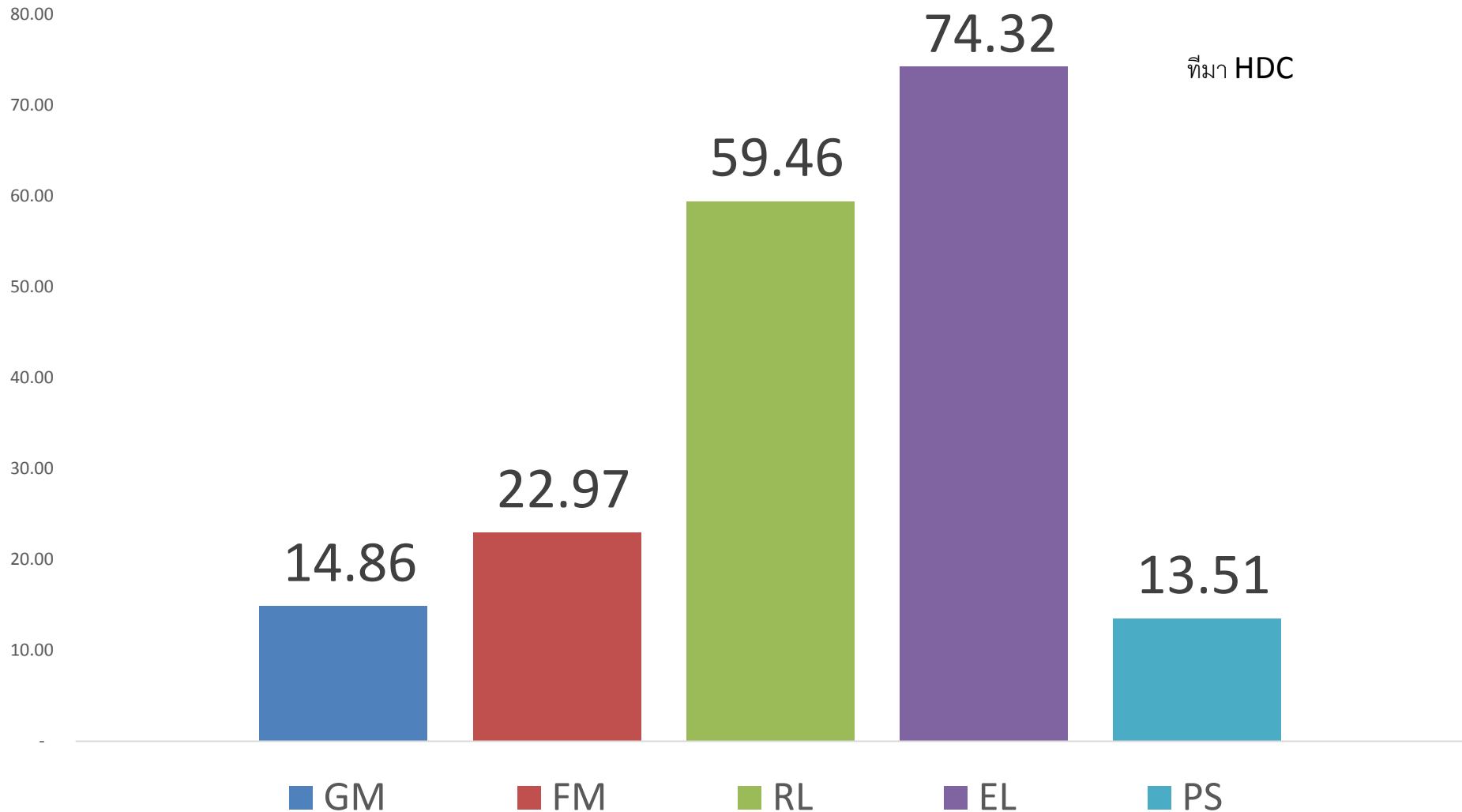
แผนภูมิที่ 9 แสดงร้อยละของด้านที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62 – มิถุนายน 63)

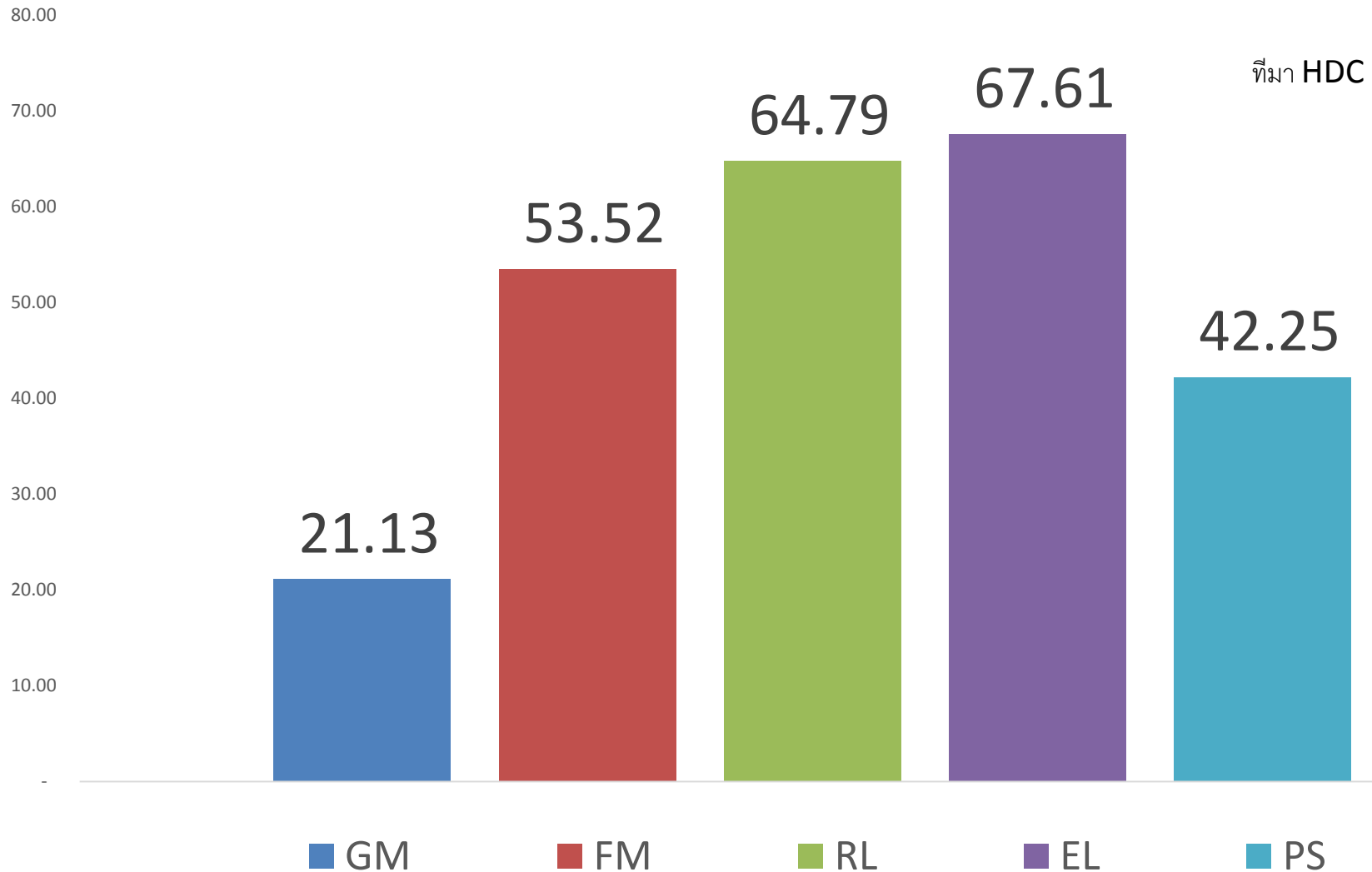
แผนภูมิที่ 10 แสดงร้อยละของด้านที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าในเด็ก
อายุ 9 เดือน ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62 – มิถุนายน 63)

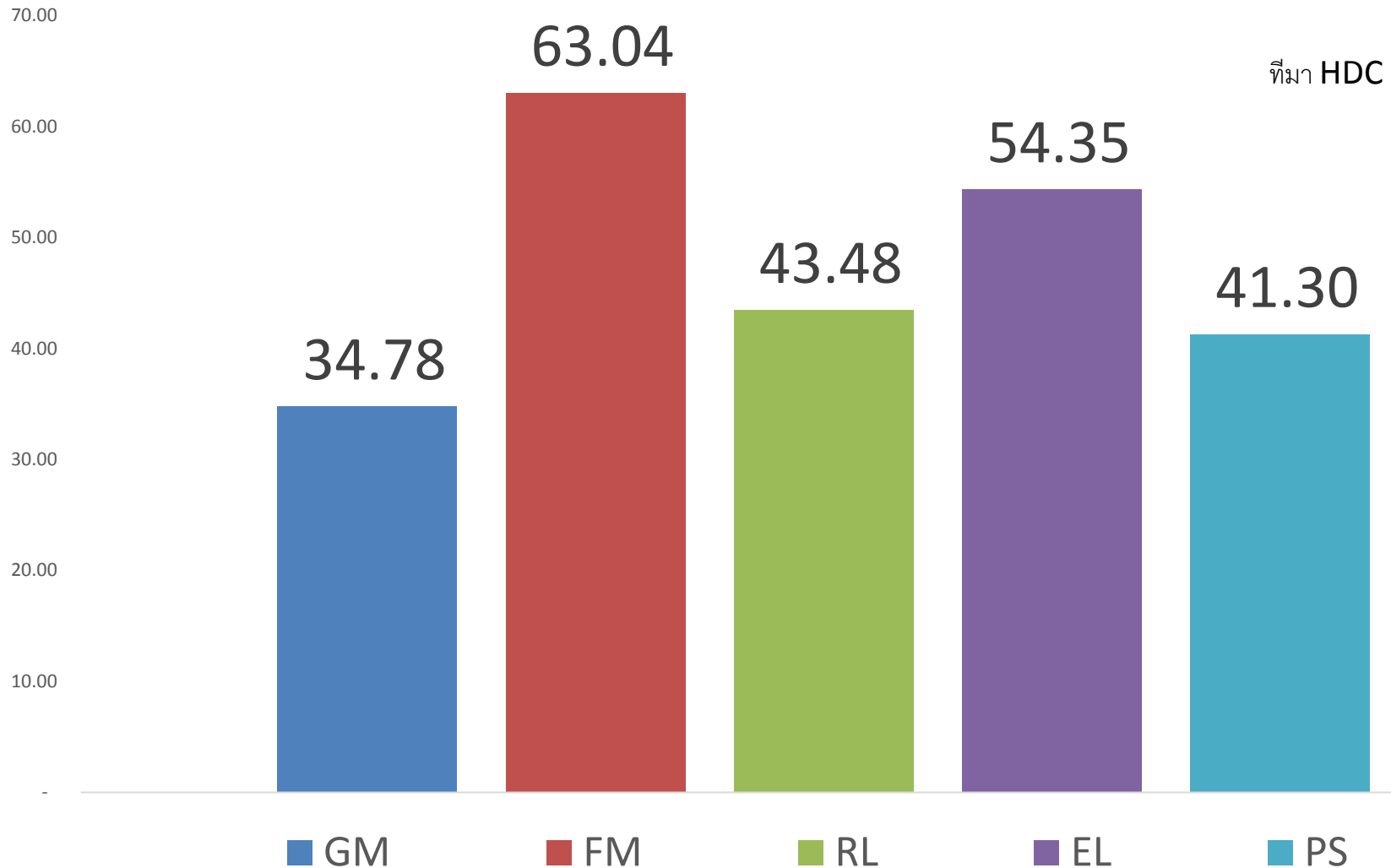
แผนภูมิที่ 11 แสดงร้อยละของด้านที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าในเด็ก
อายุ 18 เดือน ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62 – มิถุนายน 63)

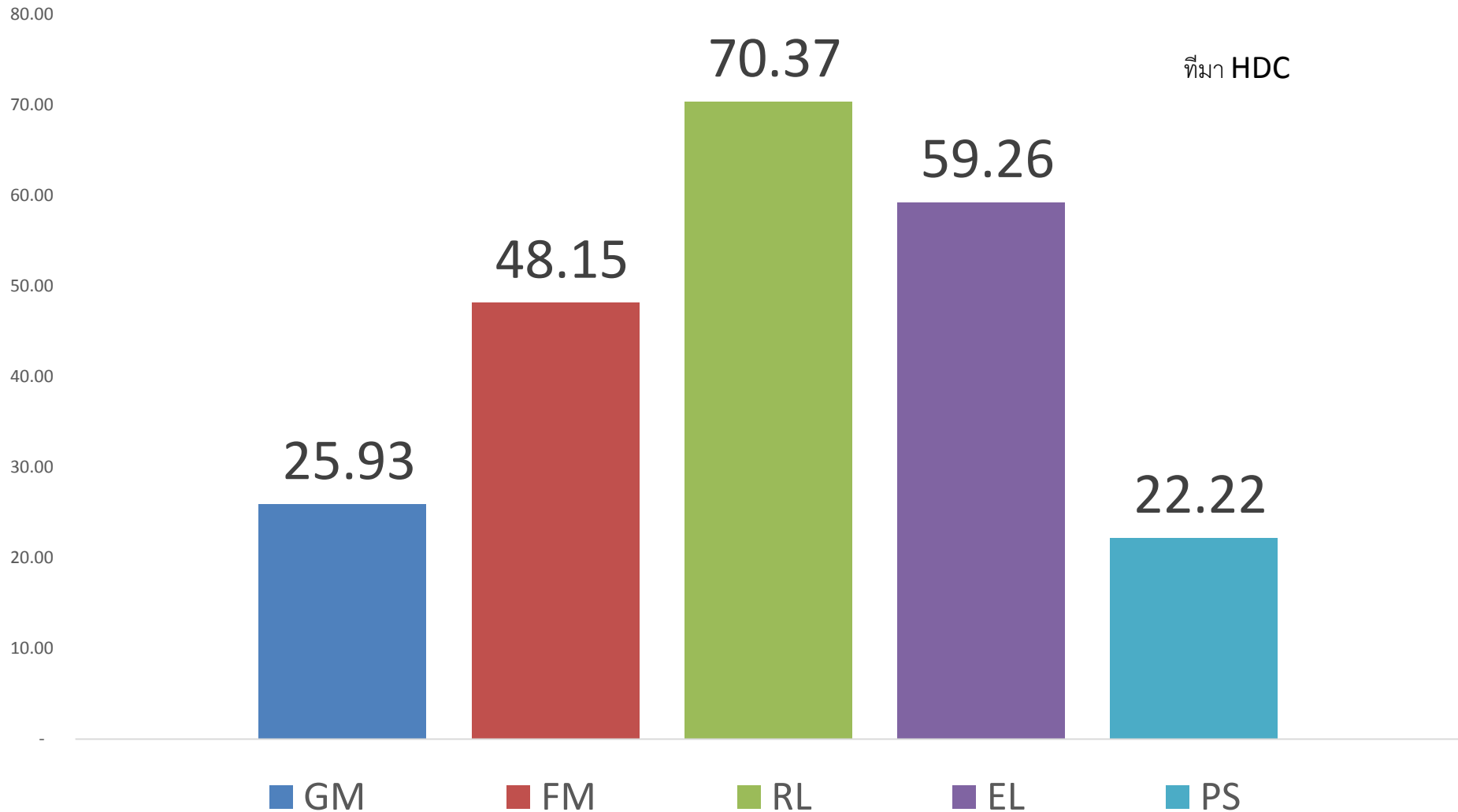
แผนภูมิที่ 12 แสดงร้อยละของด้านที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าในเด็ก
อายุ 30 เดือน ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62 – มิถุนายน 63)

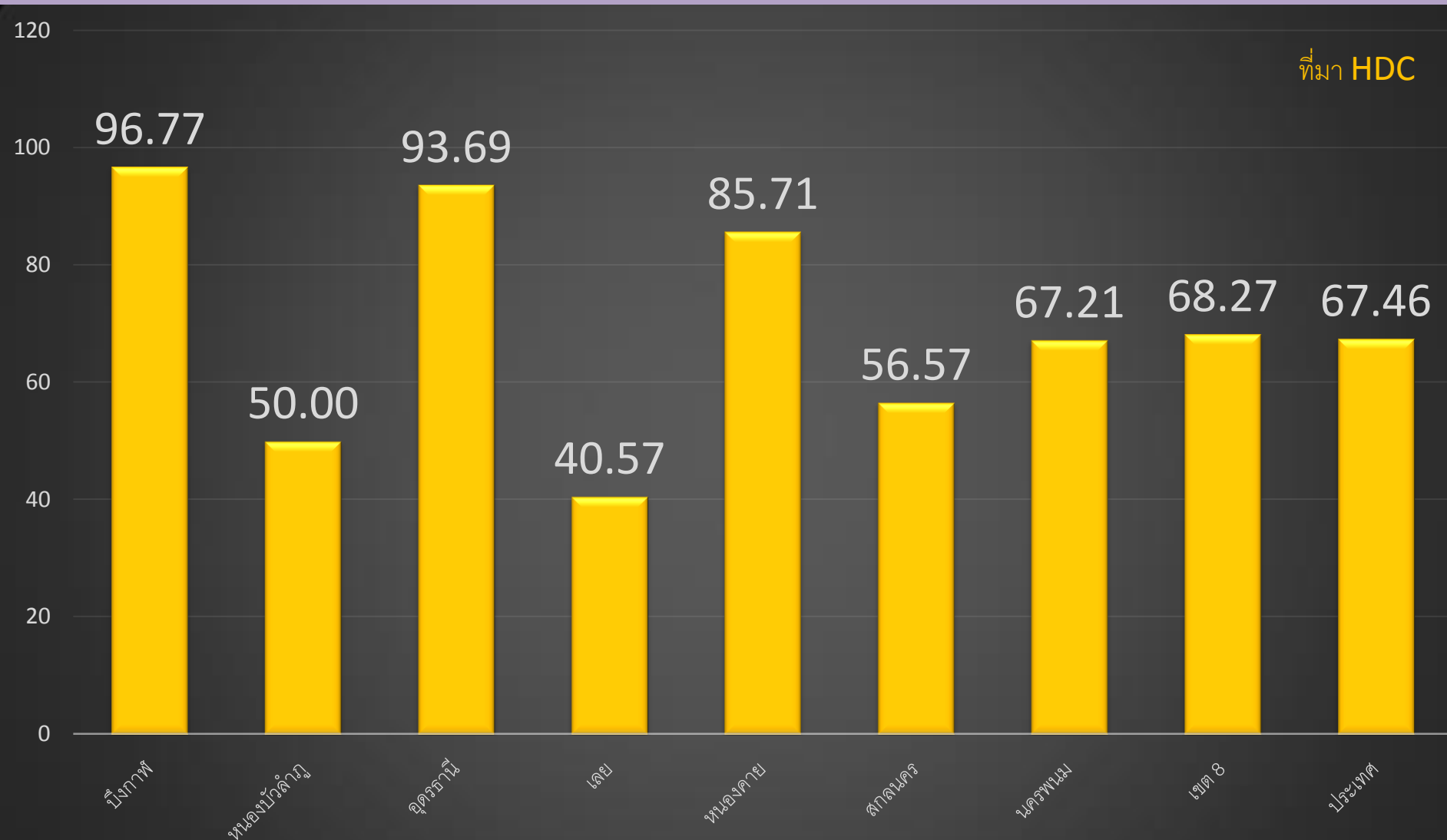
แผนภูมิที่ 13 แสดงร้อยละของด้านที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าในเด็ก
อายุ 42 เดือน ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62 – มิถุนายน 63)

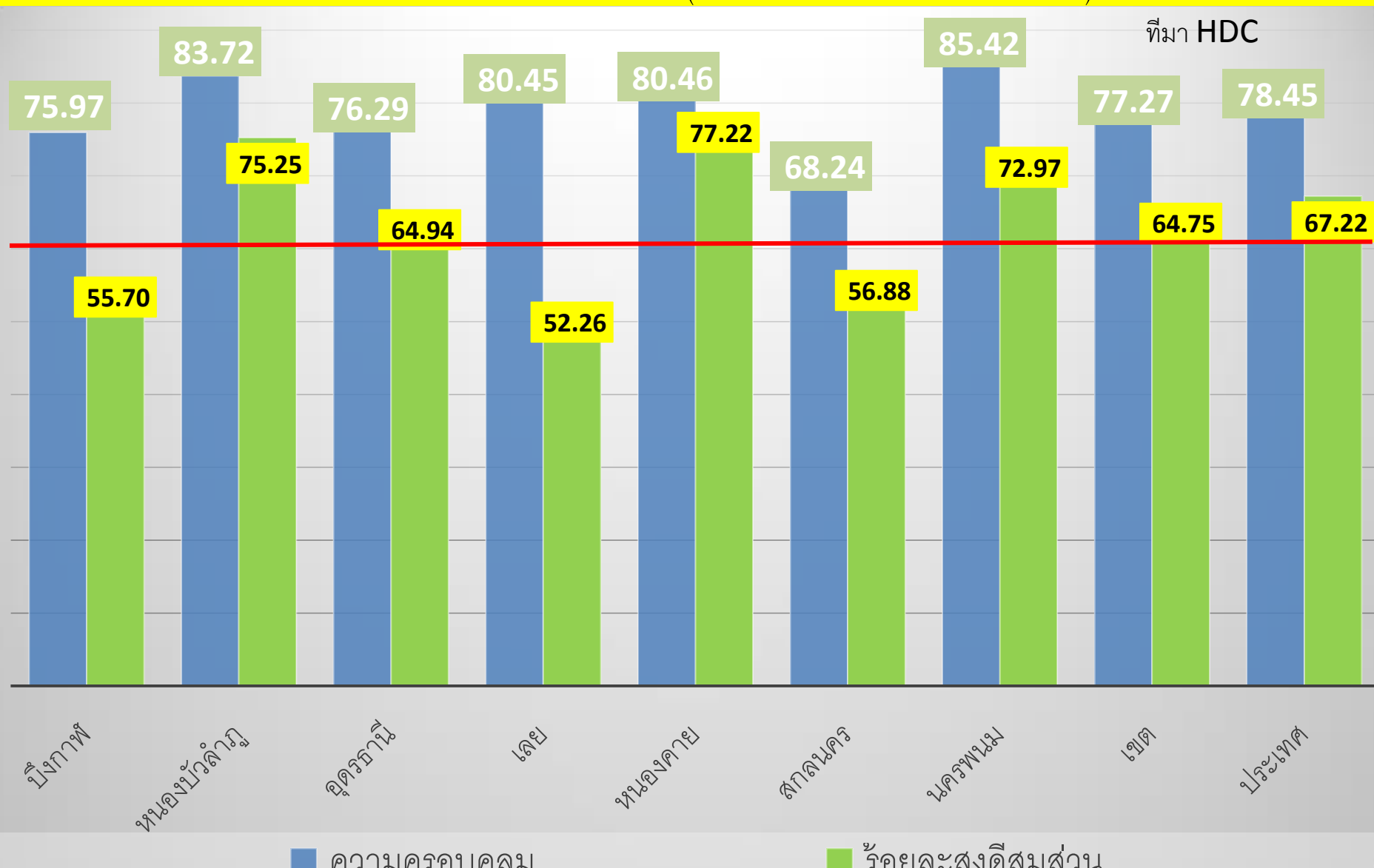
แผนภูมิที่ 14 แสดงร้อยละของด้านที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าในเด็ก
อายุ 60 เดือน ปีงบประมาณ 2563 (ตุลาคม 62 – มิถุนายน 63)

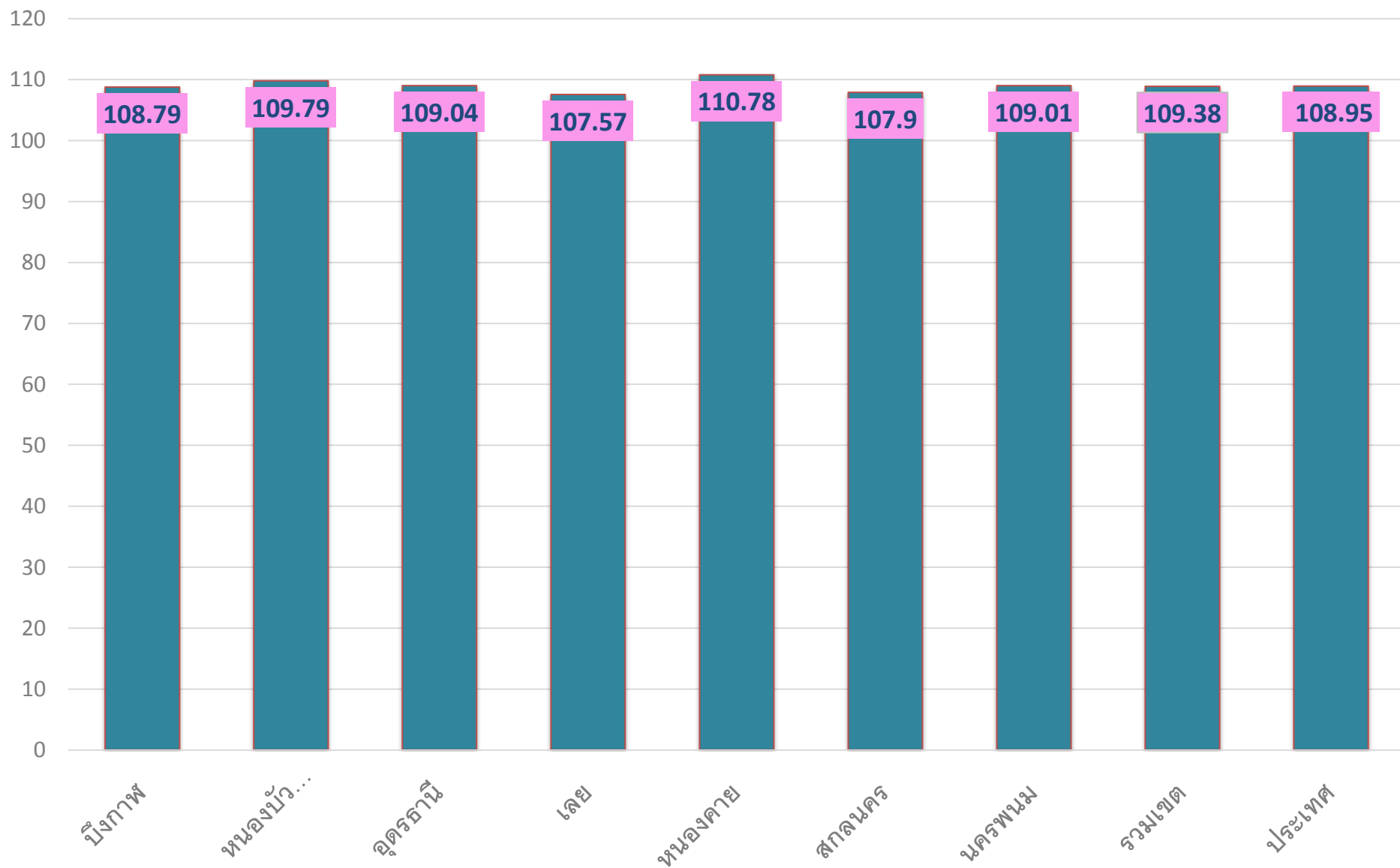
แผนภูมิที่ 15 แสดงร้อยละของเด็กอายุ 9,18,30,42,60 เดือนที่คัดกรอง
พัฒนาการพบว่าล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA4I
ปีงบประมาณ 2563 (เกณฑ์ $\geq 60\%$)

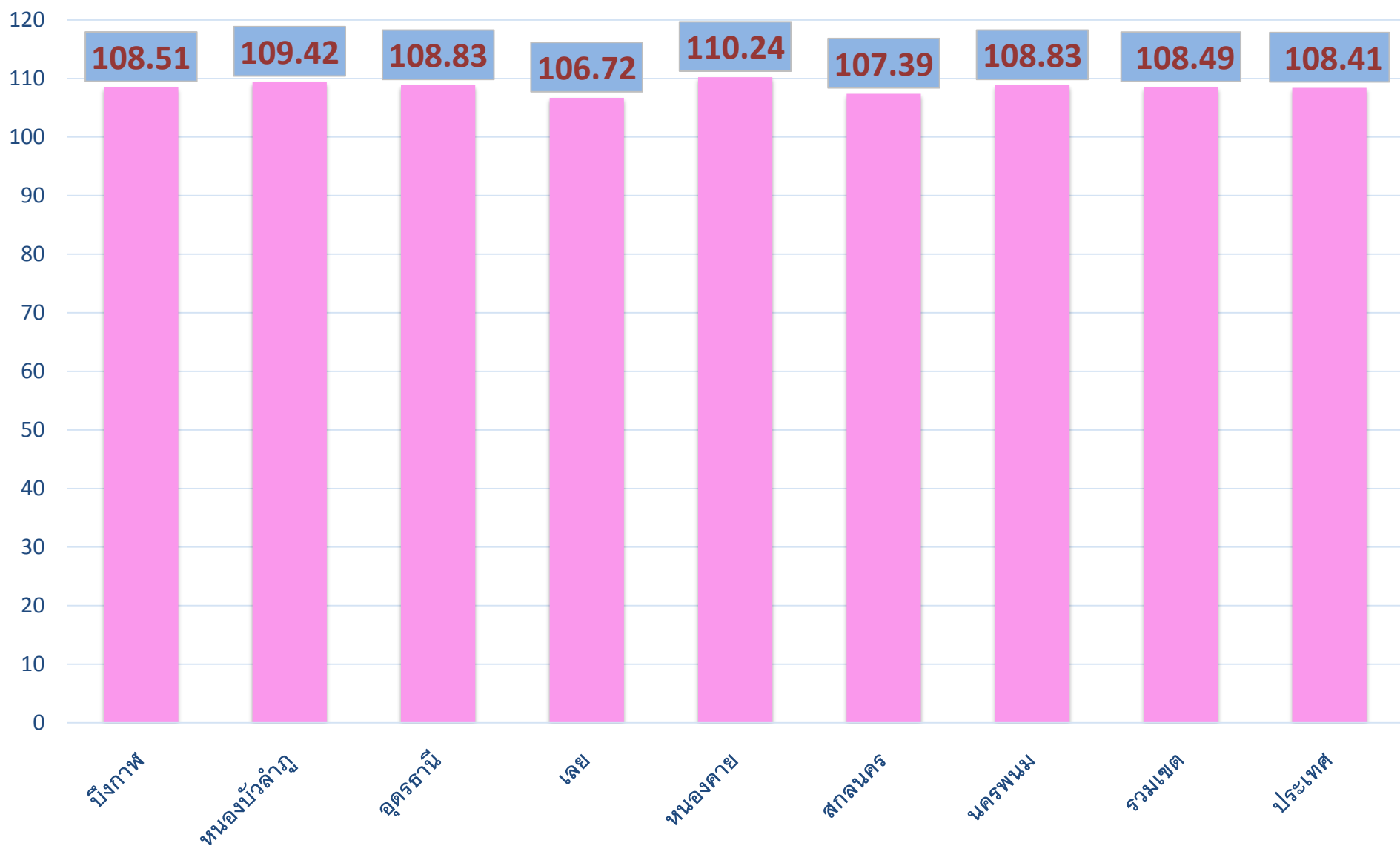
แผนภูมิที่ 16 แสดงร้อยละเด็กปฐมวัย 0 – 5 ปี ความครอบคลุมการชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูง และรูปร่างสูงดีสมส่วน เขตสุขภาพที่ 8
ปีงบประมาณ 2563 (เป้าหมายร้อยละ 60)

แผนภูมิที่ 17 แสดงความสูงเฉลี่ยเด็กชาย อายุ 5 ปี เขตสุขภาพที่ 8
ปีงบประมาณ 2563 (เป้าหมาย 113 เซนติเมตร)

แผนภูมิที่ 18 แสดงความสูงเฉลี่ยเด็กหญิง อายุ 5 ปี เขตสุขภาพที่ 8
ปีงบประมาณ 2563 (เป้าหมาย 112 เซนติเมตร)

ปัญหาอุปสรรค

- 1.สถานการณ์ Covid 19 ผู้รับผิดชอบงานมีภาระงานเพิ่ม กอปรกับการกำหนดให้เด็ก ๐-๕ ปี เป็นกลุ่มเสี่ยงห้ามออกนอกเคหสถานของ ศบค. มีผลทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตาม timeline และต้องเลื่อนหรือยกเลิกการดำเนินการในบางกิจกรรม ทั้งยังทำให้การสนับสนุนคู่มือ DSPM จากส่วนกลางล่าช้า
- 2.พ่อแม่ผู้ปกครองขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการเด็ก และขาดความรู้ในการใช้คู่มือเฝ้าระวังส่งเสริมพัฒนาการ (DSPM)
- 3.อุปกรณ์การตรวจคัดกรอง เสื่อมสภาพ ชำรุด/สูญหาย และขาดอุปกรณ์เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเยี่ยมไปกระตุ้นแก้ไขพัฒนาการเด็กที่บ้าน/ชุมชน
4. การบันทึกข้อมูลตาม timeline หรือรหัส ไม่ถูกต้อง/ข้อมูลไม่ออกHDC
5. แนวทางการเฝ้าระวังดูแล /ส่งต่อ/คืนข้อมูล ภาควิธีเครือข่ายไม่ชัดเจน

โอกาสพัฒนา

- 1) สร้างการมีส่วนร่วมของ พ่อ-แม่ ผู้ปกครอง เยาวชนในครอบครัว (วัยเรียนวัยรุ่น) และ อสม. ในการเฝ้าระวังส่งเสริมพัฒนาการ และการป้องกัน Covid 19
- 2) ยกระดับการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของ Covid 19 และคุณภาพของเด็กปฐมวัย ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 3) พัฒนาบุคลากรทุกระดับในการถ่ายทอดความรู้หรือขับเคลื่อนการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ชีวิตวิถีใหม่ New Normal
- 4) พัฒนาประสิทธิภาพการบริการพัฒนาการเพื่อป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของ Covid 19 ใน WCC
- 5) ส่งเสริมศักยภาพของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็ก อาสาสมัคร(อสม.,ผู้แทนครอบครัว, เยาวชน,จิตอาสา) บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างต้นแบบและเชิดชูเกียรติ

เป้าหมายตัวชี้วัด (KPI)

การพัฒนาระบบบริการสาขานักพัฒนาการเด็ก ปีงบประมาณ 2563

1. เด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ
2. ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการตามเกณฑ์และมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25)
3. ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตามภายใน 30 วัน (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 92)
4. ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี ที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วยเครื่องมือมาตรฐาน (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70)
5. เด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมดได้รับการชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90)